

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL
NAZİRLİYİ
BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

**Sosial və pedaqoji psixologiya kafedrası
Pedaqoji psixologiya -6104.01 ixtisası üzrə**

PEDAQOJİ PSİXOLOGİYA

Fənnindən

*fəlsəfə doktoru proqramı üzrə aspirantura və doktoranturaya
qəbul imtahanı üçün*

P R O Q R A M

BAKİ – 2026

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL
NAZİRLİYİ
BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

**Sosial və pedaqoji psixologiya kafedrası
Pedaqoji psixologiya -6104.01 ixtisası üzrə**

PEDAQOJİ PSİXOLOGİYA

Fənnindən

*fəlsəfə doktoru proqramı üzrə aspirantura və doktoranturaya
qəbul imtahanı üçün*

P R O Q R A M

*Bakı Dövlət Universitetinin Sosial
elmlər və psixologiya fakültəsi
Elmi Şurasının 19 mart 2026-cı il
tarixli 07 sayılı protokolu ilə təsdiq
edilmişdir.*

BAKİ – 2026

*Proqramı hazırlayanlar: Psixologiya elmləri doktoru,
professor. **R.V. Cabbarov***

*Psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru
M.N. Eyyubova*

*Elmi redaktor: psixol.e.d., professor **K.R. Əliyeva***

*Rəyçilər: Ped ü.f.d., dos. **Q.Q. Əzizov**
Psixol.ü.f.d., dos. **M.Q. Mustafayev***

İZAHAT VƏRƏQİ

Psixologiya elminin əsas sahələrindən biri kimi pedaqoji psixologiya təlim və tərbiyə prosesinin təsiri nəticəsində şəxsiyyətin dəyişməsinin psixoloji mexanizmlərini öyrənir. Bu elm sahəsi təlim və tərbiyə prosesinin bu və ya digər mərhələsində fərdin şəxsiyyət kimi inkişafının psixopedaqoji qanunauyğunluqlarını tədqiq edir. Bu baxımdan proqram 6104.01- pedaqoji psixologiya ixtisası üzrə fəlsəfə doktoru proqramı istiqamətində aspirantura və doktoranturaya qəbul imtahanlarının keçirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

İmtahanın keçirilməsinin əsas məqsədi – gələcəkdə sosial psixologiya üzrə elmi tədqiqat aparmaq iddiasında olan namizədlərin müvafiq sahədə ilkin biliklərinin, hazırlıq səviyyələrinin müəyyən edilməsindən ibarətdir. Belə ki, bu sahədə təhsil alacaq və tədqiqat aparacaq iddiaçılar pedaqoji psixologiyanın əsas anlayışlarını və kateqoriyalarını, psixopedaqoji konsepsiyaları, təlim –tərbiyə prosesində zəruri psixoloji məsələləri bilməli, təlimin və tərbiyənin təşkili, şəxsiyyətə psixoloji təsir zamanı məsuldar və effektiv metodlardan istifadə etməyi bacarmalıdırlar.

İxtisas üzrə tədqiqatların spesifikliyini nəzərə alaraq, pedaqoji psixologiya ixtisası üzrə aspirantura və doktoranturaya qəbul olunacaq namizədlərin psixopedaqoji tədqiqatların

keçirilməsinin nəzəri əsasları və bu tədqiqatlarda istifadə olunacaq metodların tətbiqi məsələləri ilə bağlı ilkin bilik və məlumatlara malik olması məqsədmüvafiqdir.

Proqram pədaqoji psixologiya sahəsində mövcud olan yerli və xarici ədəbiyyatlara istinad edərək həm klassik, həm də müasir tədqiqatlara əsaslanır. Proqramın tərtibində Azərbaycan, rus və ingilis dillərində mövcud olan ədəbiyyat və internet resurslarından istifadə olunmuşdur.

I BÖLMƏ. PEDAQOJİ PSIXOLOGİYANIN BİR ELM KİMİ TƏŞƏKKÜLÜ VƏ TƏDQIQAT METODLARI

Mövzu 1. Pedaqoji psixologiyanın bir elm kimi səciyyəsi

Pedaqoji psixologiya təlim və tərbiyə prosesinin nəticəsində şəxsiyyətin dəyişməsinin psixoloji mexanizmini öyrənən elm sahəsi kimi. Pedaqoji psixologiyasını predmetinə klassik və müasir yanaşmalar. Pedaqoji psixologiyanın nəzəri və praktik vəzifələri. Təlim, tərbiyə və müəllim psixologiyası. Pedaqoji psixologiyanın strukturu. İnsan haqqında elmlər sistemindən pedaqoji psixologiyanın yeri. Pedaqoji psixologiyanın strukturu. Pedaqoji psixologiyanın problemlərinə müasir yanaşmalar.

Mövzu 2. Pedaqoji, psixologiyanın bir elm kimi inkişaf mərhələləri

Pedaqoji psixologiyanın bir elm kimi təşəkkülü və formalaşması. Psixoloji biliklərin pedaqogikaya tətbiqinin ilkin cəhdləri. Pedaqoji psixologiyanın bir elm kimi formalaşması dövrlərində tanınmış pedaqoqların əsərlərində psixopedaqoji problemlər. Pedaqoji problemlərin XVII-XIX əsrlərdə həll olunmasında göstərilmiş cəhdlər (Y. Komenski, İ. Pestalotsi, Herbat, J. Russo, A. Disturveq, P. F. Kapterev, K. D. Uşinskiy). Pedaqoji psixologiyanın bir elm kimi formalaşmasının obyektiv şərtləri. Pedaqoji psixologiyanın XIX əsrin sonu və XX əsrin əvvəlində inkişaf perspektivləri. Davranşın eksperimental tətbiqi (C. Uotson, E. Tolmen, K. Xall, B. Skinner), uşağın nitiqinin və təfəkkürünün öyrənilməsi (J. Piya, L. S. Vıqotski, P. P. Blonski, V. Ştern). Pedaqoji psixologiyanın inkişaf istiqamətləri (C. Bolduin, E. Meyman, M. Y. Basov). XX əsrin ortalarında

pedaqoji psixologiyanın inkişaf istiqamətləri (V.Okon, F.İbrahimbəyov Ə.S.Bayramov, Ə.Ə.Əlizadə,Ə.Ə.Qədirov,- M.Ə.Həmzəyev,M.Məhərrəmov,V.,Makovelski, M.Mehdizadə, B.H.Əliyev, Ə.T.Baxşəliyev, M.Muhmutov, D. B.Elkonin, V.V.Davıdov, I.V.Zankov, I.İ.İlyasov). Azərbaycanda pedaqoji fikrin müasir inkişaf istiqamətləri.

Mövzu 3. Pedaqoji psixologiyanın metodologiyası və metodları

Metodologiya haqqında ümumi məlumat. Metod hadisələr, onların qarşılıqlı təsir prosesində və qarşılıqlı münasibətlərində birinin ortaya çıxmasına digərinin səbəb olduğunu müəyyən etməyə imkan verən vasitə kimi. Metod psixoloji gerçəkliyi dərk etməyin üsul və vasitələri kimi. Pedaqoji psixologiyanın tədqiqat metodlarının təsnifatı. Elmi idrakin səviyyələrinə görə tədqiqat metodları.Tədqiqatın məqsəd və ardıcılılıqma görə tədqiqat metodları. Tədqiqat obyektini ilə edilən hərəktələr görə yaradılan tədqiqat metodu. Öyrənilən obyektin xüsusiyyətlərinə görə tədqiqat metoldarı. Elmi tədqiqatın mərhələləri. Müşahidə və eksperiment. Öyrədici və müəyyənədicisi eksperiment.

II BÖLMƏ. TƏLİM VƏ TƏRBİYƏNİN PSIXOLOGİYASI

Mövzu 1. Təlim psixologiyası

Təlimin mahiyyəti və psixopedqoji mexanizmləri. Təlimə ənənəvi yanaşmanın əsas prinsipləri. Təlim sosial-psixoloji proses kimi.Təlim-ünsiyyət prosesi kimi. Təlim-müəllimin və şagirdin yaradıcılıq prosesi kimi.Təlimdə müəllim-şagird

münasibətləri. Təlimin funk-siyaları: təlimin təhsil funksiyası; təlimin tərbiyəedici funksiyası; təlimin inkişafetdirici funksiyası. Təlimin fundamental və müasir nəzəriyyələri. Təlimin əsas prinsipləri. Təlim və inkişafın psixopedaqoji problemləri. Təlim prosesində inkişafın əsas istiqamətləri. Uşağın inkişafının sosial situasiyası, aparıcı fəaliyyət növü, inkişafın böhran dövrləri, psixoloji yenidən təşkil olunmalar. Təlim-tərbiyə prosesinin vahid sistem kimi başa düşülməsi problemləri. Öyrənmə, təlim və təqlid anlayışlarının mahiyyəti. Öyrənmə nəzəriyyələri, öyrənmənin növləri (impriting, şərifleks, operant öyrənmə, vıkar yırənmə, verbal öyrənmə və s.). Öyrənmənin psixoloji nəzəriyyələri: assosativ, şərti-refleks öyrənmə, əməliyyat və işarələrlə öyrənmə. Problemlı təlim və yaradıcılığın inkişaf etdirilməsinin psixopedaqoji problemləri Müasir dərş və ona verilən tələblər.

Mövzu 2. Mənimşəmənin psixoloji komponentləri

Mənimşəmə və onun strukturu. Mənimşəmənin psixoloji komponentləri. Şagirdlərin təlimə müsbət münasibəti. Materialla vasitəsiz şəkildə hissi tanışlıq. Təfəkkürün materialın fəal işlənməsi prosesi kimi nəzərdən keçirilməsi. Alınmış və artıq işlənmış informasiyanın yaddasaxlanması və möhkəmləndirilməsi prosesi. Gereneralizasiya prosesi.- Mənimşəmənin mərhələləri. Təlim materiallarının mənimşənilmə səviyyəsi. Biliklərin mənimşənilməsinin effektiv şərtləri. Təlimdə fərdi yanaşmanın psixopedaqoji problem. Təlimin kompüterləşdirilməsinin effektiv cəhətləri.

Mövzu 3. Tərbiyənin psixoloji mexanizmi və məqsədlər

Müasir elmdə “tərbiyə” anlayışı. Tərbiyənin psixoloji mexanizmləri və məqsədləri. Tərbiyə cəmiyyət hadisəsi, cəmiyyətin şəxsiyyətə təsiri və praktik olaraq sosializasiya ilə eyniləşdirilən proses kimi. Tərbiyə pedaqoji prosesdə təhsil vermək məqsədi ilə tərbiyəçilərin və pedaqoqların xüsusi təşkil olunmuş fəaliyyəti kimi. Tərbiyə və sosializasiya. Tərbiyə interiorizasiya prosesi kimi. Tərbiyə haqqında konsepsiyalar. Tərbiyə prosesinin effektivliyini şərtləndirən amillər və qavranılmış həyat rolları: uşağın vətəndaş kimi formalaşması; layiqli ailə üzvü kimi formalaşması; şəxsiyyət kimi formalaşmasının xüsusiyyətləri. Tərbiyənin əsas məqsədləri və motivləri. Tərbiyənin ümumi məqsədi və tərbiyənin xüsusi məqsədi. Tərbiyənin əsas prinsipləri.

Mövzu 3. Tərbiyəvi təsir metodları

Tərbiyəvi təsir, tərbiyəvi nüfuz və tərbiyəvi qarşılıqlı təsir anlayışların mahiyyəti. Tərbiyə psixologiyasının vəzifələri. Motivasiya -tələbatlar sferasının tərbiyəsi-tərbiyəçinin əsas vəzifəsi kimi. Tərbiyəvi təsirin əsas tipləri. Birbaşa tərbiyəvi təsir. Dolayısı tərbiyəvi təsir. Tərbiyəvi təsirin metodları. İnandırma, Təlqin. Sirayət. Təqlid. Tərbiyəvi təsirin metodları. Təhrikədi və ya yaradıcı. Ləngidici. Güclü emosional reaksiyalar yaradıcı təsirlər. Dərk olunmuş tərbiyəvi qarşılıqlı təsir. Koqnitiv tərbiyəvi təsir. Tərbiyənin əsas metodlar. Rəğbətləndirmə. Cəzalandırma. Psixoloji sanksiyalar. Ailə tərbiyə institutu kimi. Ailə tərbiyəsinin üsulları. Avtoritet üsul. Avtoritar üsul. Liberal üsul. Demokratik üsul. İndifferent üsul. Ailə tərbiyəsinin hormonal və dishormonal tipləri, Ailənin uşağın “Mən- obaraz”ının formalaşmasına təsiri. Ailə tərbiyəsinin üsulları və onun uşağın tərbiyəsinə təsirinə psixopedaqoji məsələləri. Məktəb tərbiyə institutu kimi. Kütləvi informasiya vasitələri tərbiyə institutu kimi.

III BÖLMƏ. PEDAQOJİ FƏƏLİYYƏTİN PSİXOLOGİYASI

Mövzu 1. Pedaqoji fəaliyyətin psixoloji əsasları

Pedaqoji fəaliyyət haqqında anlayış. Pedaqoji fəaliyyətin psixoloji problemləri. Pedaqoji fəaliyyətin strukturu. Pedaqoji fəaliyyətin sistemogenezi. Pedaqoji təcrübə, kompotentlik və pedaqoji səriştəliliyin psixopedaqoji məsələləri. Pedaqoji fəaliyyətin funksiyaları. Müəllim fəaliyyətinin səmədi təşkilinin psixopedaqoji problemləri. Pedaqoji fəaliyyətinin üslublarının ümumi səciyyəsi (məzmun, dinamik, nəticəyönümlü səciyyəsi). Pedaqoji fəaliyyətin fərdi üslublarının peşəseçməyə təsiri. Pedaqoji yönümün məzmun cəhətləri.

Mövzu 2. Pedaqoji fəaliyyətdə müəllimin rolu

Müəllim şəxsiyyətinə verilən psixoloji tələblər. Müəllim fəaliyyətinin əsas istiqamətləri. Müəllimin peşəkarlığını müəyyən edən meyarlar. Obyektiv meyarlar. Subyektiv meyarlar. Prosessual meyarlar. Peşəyə yiyələnmə səviyyəsi. Peşəyə adaptasiya. Zəruri normaların, üsulların və texnologiyaların mənimsənilməsi. Pedaqoji ustalıq səviyyəsi. Pedaqoqun peşədə özünüaktuallaşdırma səviyyəsi. Pedaqoji yaradıcılıq səviyyəsi. Pedaqoqun peşəkarlığının əsas cəhətləri. Pedaqoji fəaliyyətin növlərinin effektiv yüksək nəticəyönümlü icrası (öyrədici, inkişafetdirici, tərbiyəedici, diaqnostik, korreksion, özünütəhsil və s.), Tam humanistik bələdləşmiş pedaqoji ünsiyyət- pedaqoji prosesin digər iştirakçıları ilə əməkdaşlığı təmin etməyə istiqamətlənmiş səviyyə (iştirakçılarla, kolleqalarla- pedaqoqlarla, administrasiya ilə). Pedaqoqun şəxsiyyətinin yetkinliyi, yüksək nəticəyönümlülük. Peşəkar pedaqoji kompetentlik.

Pedaqoqun peşəkarlığını təmin edən bacarıqlar.Müasir müəllimə verilən psixoloji tələblər.

Mövzu 3. Müəllimin dərəcə hazırlığının psixoloji məsələləri

Müəllimin dərəcə hazırlığının psixoloji əsasları. Məhsuldar pedaqoji fəaliyyətdə bələdləşmə və ifaçılıq üsulları. Konservativ və yaradıcı müəllimlər. Müəllimlər tərəfindən iştirakçıları öyrənməyə təhrik edən üsulların tətbiqi yolları.Təlim materialının verilməsi üsulları. Müəllimin dərəcə hazırlığı və onun təşkilini səciyyələndirən fəaliyyət tərzləri.Fəaliyyət üslublarının N.İ.Petrova Z.N.Vvatkina təsnifatı. Təşkilati-kommunikativ, konstruktiv-təşkilati, konstruktiv-kommunitativ üsullar.Müəllim pedaqoji fəaliyyətin subyekti kimi.

IV BÖLMƏ. PEDAQOJİ ÜNSİYYƏT VƏ PEDAQOJİ KONFLİKTLƏR

Mövzu 1. Pedaqoji ünsiyyətin əsas komponentləri

Pedaqoji ünsiyyət. Ünsiyyətin öyrənilməsinə müxtəlif yanaşmalar.Qospitalizm effekti. Pedaqoji qarşılıqlı təsirin humanistləşdirilməsi yolları. Pedaqoji ünsiyyətin strukturu və funksiyaları. Pedaqoji ünsiyyətdə monoloji və dialoji üslubların müqayisəsi. Peşəkar ünsiyyətin təməl bacarıqları. Sosial persepsiya və sosial stereotiplər. Şagirdlərin müəllimlər tərəfindən adekvat qiymətləndirilməməsinin psixoloji məsələləri. Pedaqoji ünsiyyətdə refleksiyanın və empatiyanın rolu. Pedaqoji ünsiyyətdə şəxsiyyətlərarası münasibətlər. Dərəcə pedaqoji ünsiyyətin optimallaşdırılması yolları

Mövzu 2. Pedaqoji ünsiyyətin üslubları

Müəllim və şagirdlər arasındakı qarşılıqlı təsir prosesində ortaya çıxan ünsiyyət çətinlikləri. Ünsiyyət-zarafat üslubu. Hədələmə, zarafat, ünsiyyət-distansiyanın hədsiz ifratçılığı. Müasir pedaqoji ünsiyyət üslublarından asılı olaraq müəllim tiplərinin təsnifatı. “Proaktiv” müəllim. “Reaktiv” müəllim. “Fövqəladə reaktiv” müəllim. Pedaqoji ünsiyyət üslublarının və müəllimlərin peşəkar mövqelərinin tipologiyasının M. Tale təsnifatı. “Sokrat” modeli. “Qrup diskussiyasının rəhbəri”. “Usta” modeli. “General” modeli. “Menecer” modeli. “Məşqçi” modeli. “Bələdçi” modeli.

Mövzu 3. Pedaqoji konflikt və onun aradan qaldırılması yolları

Təhsil sistemində pedaqoji konfliktlər. Konfliktlərin ortaya çıxmasının səbəbləri. “Müəllim-valideyn” sistemində konfliktlərin yaranma səbəbləri. “Şagird-valideyn” tipli konfliktlər. “Müəllim-şagird” tipli konfliktlər. Konfliktin yaranması və nəticəsi situasiyası. Obyektiv konfliktli situasiyanın yaranması; obyektiv konfliktli situasiyanın dərk olunması; konfliktli davranışa keçid; konfliktin həlli. Həqiqi konfliktlər. Təsadüfi və ya şərti konfliktlər. Qarışıq konflikt. Düzgün olmayan konflikt. Latent (gizli) konflikt. Kiçik məktəbli yaş dövründə baş verən konfliktlər. Yeniyetməlik yaş dövründə baş verən konfliktlər. Pedaqoji kollektivdə müsbət psixoloji iqlimin yaradılmasının psixopedaqoji məsələləri.

V BÖLMƏ. MƏKTƏBDƏ PSIXOLOJİ XİDMƏT VƏ PSIXOLOJİ SAĞLAMLIQ MƏSLƏLƏRİ

Mövzu 1. Məktəbə psixoloji xidmətin əsas istiqamətləri

Məktəbdə psixoloji xidmətin təşkili məsələləri. Məktəbdə psixoloqun fəaliyyətinin psixoloji məsələləri. Məktəb psixoloqunun əsas fəaliyyət növləri. Psixoloji maarifləndirmə. Psixoloji profilaktika. Psixoloji korreksiya. Psixodiagnostika. Psixokorreksiya. Şagirdin qabiliyyətlərinin inkişafı və şəxsiyyətinin formalaşması sahəsində iş. Psixoloqun şagirdlərlə apardığı işin metodoloji əsasları. Məktəb psixoloqunun kiçik məktəblilərlə, yeniyetmələrlə və yuxarı sinif şagirdləri ilə işinin əsas istiqamətləri. Peşə fəaliyyətinin formalaşmasında psixoloqun müəllimlə apardığı fərdi işin psixoloji məsələləri. Müəllimin peşəkar deformasiyasının aradan qaldırılmasında məktəb psixoloqunun rolu.

Mövzu 2. Təhsildə psixoloji sağlamlıq məsələləri

Müasir dövrdə baş vertən dinamik dəyişilmələrin təhsil subyektlərinin psixi sağlamlığına təsiri. Psixi sağlamlığa - müəyyən potensiala və gücə malik olmaq, yaranmış stress situasiyalarını dəl etməyə imkan verən sabit hal kimi yanaşılması. Psixi sağlamlığın meyarları. Təhsildə profilaktik tədbirlərin istiqamətləri. Psixi sağlamlığın müəy yən ləşdirilməsində psixoloji praktikada hökm sürən «qeyri-sağlam», «deffekt» paradıqması. Təhsildə «ımtahan stressi» və onun korreksiyası yollan. İmtahana hazırlıq zamanı xoşagəlməyən vəziyyətin yaranmasının psixoloji və psixofizioloji şərtləri (intensiv əqli fəaliyyət; situativ gərginliyin artması; hərəki fəallığın məhdudlaşması; yuxu rejiminin pozulması). İmtahan zamanı ortaya çıxana nevroitik pozuntular. Gözləmə nevrozu. İmtahan stressinin psixokorreksiyası.

ƏDƏBİYYAT

1. Bayramov Ə.S., Əlizadə Ə.Ə. Psixologiya..Bakı: 2003, 566 s.
2. Əliyev B.H., Cabbarov R.V. Təhsildə şəxsiyyət problemi..Bakı : Təhsil, 2008, 134 s.
3. Əliyev B.H., K.R.Əliyeva, R.V. Cabbarov. Pedaqoji psixologiya. Bakı: 2011,256 s.
4. Əlizadə Ə.Ə., Əlizadə H.Ə.Pedaqoji psixologiya.! kitab.Bakı: 2010,320 s.
5. Əlizadə Ə.Ə., Əlizadə H.Ə.Pedaqoji psixologiya.il kitab.Bakı: 2010, 288 s.
6. Qasımova L.,Mahmudova R.Pedaqogika.Bakı: Çayıqoğlu, 2012, 548 s.
7. Qədirov Ə.Ə. Yaş psixologiyası.Bakı: Maarif, 2002, 386 s.
8. Qədirova R.H., Məmmədli İ.M. Ünsiyyət psixologiyası. Bakı: Təhsil, 2016,152 s.
9. Həmzəyev M.Ə. Pedaqoji psixologiya. Bakı: 1991,320 s.
10. Выготский Л.С. Педагогическая психология. М.: 1996.
11. Габай Т.В. Педагогическая психология. М., 2001,320 с.
12. Бадмаев Б.Ц.Психология и методика ускоренного обучения.М.: ВЛАДОС, 1998,272 с.
13. Джораев Р. Педагогическая психология. М.: Директ-Медиа, 2016,84 с.

14. Ительсон Л.Б. Лекции по современным проблемам психологии обучения. Владимир, 1972, 264 с.
15. Зимняя И. А. Педагогическая психология. Учебник для вузов. М.: Логос, 2000, 384 с.
17. Каптерев П.Ф. Детская и педагогическая психология. М.; Воронеж, 1999, 250 с.
18. Лишин О. В. Педагогическая психология воспитания..МпИнститут практической психологии, 1997, 104 с.
19. Минияров В. М. Психология семейного воспитания (диагностико-коррекционный аспект). М.: Московский психолого-социальный институт; Воронеж: НПО МОДЭК, 2000, 256 с.
20. Нестерова О.В. Педагогическая психология в схемах, таблицах и опорных конспектах.М.: Айрис-пресс,2008,112 с.
21. Педагогическая психология: Учеб, для студ. высш учеб заведений / Под ред. Н.В. Ключевой. М.: ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003 400 с.
22. Педагогическая психология: учебник для вузов. Коллектив Авторов. М.: 2013, 470 с.
23. Рогов Е.И.Учитель как объект психологического исследования: Пособие для школьных психологов по работе с учителем и педагогическим коллективом.М.: ВЛАДОС, 1998,496 с.
24. Реан А. А., Бордовская Н. В., РозукГ.С. И.Психология и педагогика. СПб,: Питер, 2002, 432 с.

26. Столяренко Л.Д.С . Педагогическая психология. Серия Учебники и учебные пособия. 2-е изд..Ростов н/Д: Феникс, 2003, 544 с
27. Талызина Н.Ф Педагогическая психология: М.: Академия, 1998, 288 с.
28. Фоминова А.Н., Шабанова Т.Л. Педагогическая психология: М : 2013, 333 с.

PEDAQOJİ PSIXOLOGİYA İLƏ BAĞLI İNTERNET RESURLAR VƏ LİNKLƏR

1. Apps, J. W. (1973). Toward a working philosophy of adult education. Syracuse, NY: Syracuse University.
 2. Berliner, D.C. (1993). [The 100-Year journey of educational psychology](#): from interest, to disdain, to respect for practice. In T. K. Fagan & G. R. VandenBos (Eds.), *Master lectures in psychology. Exploring applied psychology: Origins and critical analyses* (p. 37–78).
 3. American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/11104-002>
 4. Borich, G. (1993). Clearly outstanding: making each day count in your classroom. Boston: Allyn & Bacon.
 5. Borich, G. D. & Tombari, M. L. (1997). Educational Psychology (2ed.). New York: Pearson. Retrieved from <http://ows.edb.utexas.edu/site/dr-gary-d-borich/educational-psychology-contemporary-approach#0>
- Cadenas, H. G. (1999). Revitalize your

teaching—four key elements for success. *Contemporary Education*, 70 (2), 5-7. Retrieved on January 28, 2008, from Wilsonweb.com

website: <http://vnweb.hwwilsonweb.com.proxy.lib.odu.edu/hww/jumpstart.jhtml?recid=0bc05f7a67b1790e1e9c442f93fe94fd3dd814f5b54d3854a715b6e9cc14f3538d830ddf5e8d15a6&fmt=H>

6. Dewey J. (1910). *How we think*. New York D.C. Heath & Co.
7. Fulkerson, R. (2000). Four philosophies of composition. In E. Corbett, N. Myers and G. Tate (Eds.), *The writing teacher's sourcebook* (4th ed.) (pp. 3–8). New York: Oxford University Press.
8. Fuller, F.F. (1969). Concerns of teachers: A developmental conceptualization. *American Educational Research Journal*, 6, 207–226.
9. Ganly, S. (2007). Educational philosophies in the classroom: the categories of various teaching philosophies. Retrieved February 17, 2009, from https://archive.is/20130628165859/www.associatedcontent.com/article/352631/educational_philosophies_in_the_classroom_pg2.html?cat=4
10. James, W. (1983). *Talks to teachers on psychology and to students on some of life's ideals*. Cambridge, MA: Harvard University Press. (Original work published 1899)
10. Hergenhahn, B.R. (2009). *An introduction to the history of psychology*. Belmont, CA: Wadsworth.
11. Marchant, V. (2000, May 29). Why not teach next? *Time*. Retrieved on January 28, 2008, from Time.com
website: <http://www.time.com/time/magazine/article/0,9171,997031-1,00.html>

12. Merriam-Webster Dictionary. (2020). Art. Retrieved May 10, 2020 from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/art>
13. National Board for Professional Teaching Standards. (2016). What teachers should know and be able to do. Retrieved from <http://accomplishedteacher.org/wp-content/uploads/2016/12/NBPTS-What-Teachers-Should-Know-and-Be-Able-to-Do-.pdf>
14. Ornstein, A. & Levine, D. (2003). *Foundations of education* (8th ed.). Boston: Houghton Mifflin Company.
15. Roberson, T. (2000 September 29). Philosophy of philosophy: making the connection between philosophy and pedagogy for preservice teachers (Paper presented at Meeting for the Society for Philosophy and History of Education, Biloxi, MS 2000).
16. Shulman, L.S. (1991). Classroom casebooks. *Educational Leadership*, 49 (3), 28–31.
17. Snowman, Jack (1997). Educational Psychology: What Do We Teach, What Should We Teach?. "Educational Psychology", 9, 151-169.
18. The nature of teaching (n.d.). Pearson. Retrieved from <https://www.pearsonhighered.com/assets/samplechapter/0/1/3/2/0132565498.pdf>
19. Thorndike, E.L. (1912). *Education: A first book*. New York: MacMillan.
20. Walker, J. (2008). Twelve characteristics of an effective teacher: a longitudinal, qualitative, quasi-research study of in-service and pre-service teachers' opinions. *educational HORIZONS*. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ815372.p>

- 21.** Zimmerman, B.J. & Schunk, D.H. (Eds.) (2003). *Educational psychology: A century of contributions*. Mahwah, NJ, US: Erlbaum.